

Lokal undervisningsplan

Læringsaktiviteter

Grundforløbets 2.del

– Målrettet social- og sundhedsassistentuddannelsen EUX

Gældende for hold der er startet efter februar 2022

Indholdsfortegnelse

TEMA 1: INTRODUKTION.....	3
TEMA 2: MØDET MED BORGEREN I SUNDHEDSVÆSENET	4
TEMA 3: SUNDHEDSFREMME OG REHABILITERING	8
TEMA 4: MONOFAGLIGT KEMI OG FYSIK	11
TEMA 5: MONOFAGLIGT UDDANNELSESSPECIFIKT FAG.....	12
TEMA 6: AFSLUTTENDE PRØVER	13
BILAG 1: UDDANNELSESSPECIFIKT FAG	14
BILAG 2: CERTIFIKATER, ELEVEN SKAL HAVE OPNÅET	17
BILAG 3: MATEMATIK	18
BILAG 4: KEMI	26
BILAG 5: FYSIK.....	31
BILAG 6: VIRKSOMHEDSFORLAGT UNDERVISNING	36
REFLEKSIONSSPØRGSMÅL – VIRKSOMHEDSFORLAGT UNDERVISNING.....	38
VURDERING AF GRUNDFORLØBSELEVER VED VIRKSOMHEDSFORLAGT UNDERVISNING/PRAKTIK	39

Tema 1: Introduktion

Varighed: 6 dage.

USF bidrager med 5 dage. Matematik bidrager med 1 dag.

Indhold:

Tema 1 handler om at sætte fokus på fagidentiteten som social- og sundhedsassistentelev.

Du skal arbejde med at skabe relationer gennem faglige input, så det opleves spændende, velkommende og motiverende at møde op på holdet. Du skal lære de andre at kende, og I skal opøve et fællesskab for arbejde og læring, der skal være gennemgående på grundforløbet.

I dette tema introduceres du til grundforløbets opbygning og får et indblik i, hvad de kommende temaer omhandler.

Temaet sætter bl.a. fokus på egen læring i forhold til at arbejde i social- og sundhedssektoren med de pligter og rettigheder, som det medfører.

Der arbejdes med studie- og notatteknik, læringsstile, it-systemer, elektroniske bøger samt faglig læsning (før, under og efter læsning) samt læringsmål.

Pædagogiske og didaktiske principper:

Arbejdet i temaet bygger på et kollaborativt samarbejde, hvor du gennem videndeling og kommunikation er fælles med dine holdkammerater om at løse opgaver, som skal medvirke til, at du begynder udvikling af din faglighed.

Ud fra en helhedsorientering tilgang arbejder du og din underviser om samskabelse af viden. Derfor er dele af arbejdet tilrettelagt som problemorienterede og digitaliserede undervisningsforløb, så det kan vække din nysgerrighed og undren. Du introduceres til rubrics som værktøj til evaluering og feedback. Du arbejder med læringsstile og skal afprøve forskellige læringsstile i praksis for herigennem at finde ud af, hvordan du lærer bedst.

Dele af undervisningsforløbet struktureres omkring en digital læreplatform. Bevægelse indtænkes dagligt som en naturlig del af undervisningen.

Oversigt over mål for temaerne:

- Uddannelsesspecifikt fag: Se [bilag 1](#)
- Matematik. Se [bilag 3](#)

Tema 2: Mødet med borgeren i sundhedsvæsenet

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Varighed: 36 dage (inkl. 1 dag VFU optakt/evaluering).

Matematik bidrager med 5 dage. Kemi/Fysik bidrager med 9 dage, Førstehjælp og brand 3 dage, Virksomhedsforlagt undervisning (VFU) 5 dage og USF bidrager med 14 dage (inkl. optakt til VFU 1 dag)

Case

Ib Carlsen er 73 år. Han har Parkinsons syge, og han taler og bevæger sig langsomt. Han har netop fået konstateret diabetes type 2 og er påbegyndt kontrol ved det nærmeste diabetesambulatorie. Ib flyttede ind på Plejehjemmet Højvang for 2 år siden, fordi han havde svært ved at klare sig i hjemmet. Ib faldt flere gange og havde svært ved at komme ud, da lejligheden lå på 4. sal. Ib er gift med Jytte, som kommer på besøg næsten hver dag, og har en søn, der bor i Bangkok.

Præsentation:

Ib er lille og rund i formen. Han har gråt skæg. Han er meget stiv i kroppen og går med små trippende skridt. Han er meget bange for at falde og støtter sig til alle møblerne. Han har ingen mimik, og hans hud er bleg.

Ib er meget glad for sin bolig på Højvang. Boligen er en etværelses lejlighed med et lille køkken i stuen, en lille gang og et stort badeværelse. Der står en plejeseng i stuen. Ibs skrivebord fylder en del, så der er kun plads til en lille sofa og en stol. Ib vil gerne have mange møbler i sin bolig, da han støtter sig til dem, når han bevæger sig rundt. Ib har et stort skab med pokaler, og der hænger mange billeder af et fodboldhold, hvor Ib står i træningstøj. Ib har et musikanlæg og mange gode CD'er.

Ib har været lærer, lige indtil han gik på pension som 67-årig. Han har været meget glad for sit arbejde og har været støtteperson for mange unge mennesker. Han har været aktiv i fodboldklubben og været træner i 20 år. Han er æresmedlem og bliver tit inviteret med til fester og store arrangementer i klubben. Han har dog ikke været med de sidste par år.

Aktuel tilstand:

Ib er gennem den sidst tid blevet dårligere af Parkinson sygdommen. Han taler meget lavt og har problemer med meget spyt, som han ikke kan synke. Hans tøj er derfor meget tit snavset, og han ser usoigneret ud. Han kan ikke knappe knapper i tøjet, har meget dårlig balance og har svært ved at vende sig i sengen. Han er meget træt og sover en stor del af dagen, især hvis ikke der er et program for ham.

Ib har den sidste tid også fået problemer med vandladningen. Han går og drypper i bukserne, og han er flov over det. Han er tilbudt inkontinenshjælpemidler, men det er han afvisende overfor. ”Jeg er ikke et barn, der går med ble”, har han sagt. Ib har altid været meget omhyggelig med sin personlige pleje, og han vil helst klare det selv, men det går meget langsomt, og han går ofte i stå. Han har desuden haft mange urinvejsinfektioner.

Ib har bedt Jytte om at komme med to kommoder, han kan stille i sin bolig. For så har han flere møbler, han kan støtte sig til. Social- og sundhedsassistent Marie synes, at dette er en god ide og siger til Ib: ”Dem flytter vi bare rundt på, når vi kommer og hjælper dig”.

Ib vil nogle dage ikke drikke noget, selvom han ofte føler sig svimmel. Han elsker dog at spise Haribo mix eller chips med havsalt og guffer gerne en hel pose af hver. Han bliver meget vred, når personalet siger, han ikke må spise sukker mere. Marie giver Ib ret og synes, at en del af personalet behandler Ib som et barn. Hun siger derfor til Ib, at han selv bestemmer, hvad han vil spise.

Når man taler med Ib, tror man ikke, at han hører, hvad man siger. Han svarer langsomt på de spørgsmål man stiller, men siger ikke noget selv. Han udtrykker ikke sine følelser. Hvis Ib tror, at hjælperen opfatter ham som dement, lukker han sig inde, og vil ikke have kontakt. Ib synes heller ikke, at personalet vasker deres hænder, når de kommer hos ham.

Ib siger, han helst vil have at social- og sundhedsassistent Marie kommer ind til ham, da hun er den sødeste hjælper i hele huset, og de andre er helt ubrugelige.

Scenarier:

Kommunikation og Hygiejne:

Ib er meget irriteret over, at han så ofte skal på toilettet. Han bliver vred, når hjælperen kommer og siger: ”Så Ib, nu er det tid til en lille tissetår”. Han vil derfor ikke vaske sine hænder efter toiletbesøget og bliver meget stille. Han svarer kun med ja eller nej! Hjælperen synes samarbejdet går rigtig dårligt og er trist over dette.

Omsorg og Behov:

Ib giver udtryk for, at han savner indhold i sit liv og hverdag. Du observerer, at aftenmaden står urørt på bordet, og vandkanden næsten er fyldt. Ib siger, at han ved: ”Uden mad og drikke duer helten ikke”. Han smiler og siger, at hans celler ikke har brug for noget.

Ib taler meget om tiden, hvor han arbejdede med andre mennesker.

Personlig hjælp og Mikrobiologi:

Ib er blevet noget sløj og har svært ved at klare dagligdagen selv. Han fremstår mere usoigneret end normalt. Tøjet sidder heller ikke så fint, som det plejer. Du observerer, at han virker meget varm. Han er også noget fjern, når du taler med ham. Han spørger, om det er muligt at få lidt hjælp til at blive vasket.

Ib spørger dig, om du tror, han har fået en infektion.

Konflikter og Arbejdsmiljø

Ib er meget vred, da du kommer ind og skal hjælpe ham med morgenplejen. Han siger, at I alle er ubrugelige, og han kun vil have, at Marie kommer ind til ham. I personalestuen sidder Marie og græder. Hun mener, at mange af sine

kollegaer taler om hende og gør grin med hende. Hun kan ikke se noget problem i, at kollegaerne skal flytte rundt på de to nye kommoder, når nu Ib så gerne vil have dem. Det må han jo selv bestemme.

Opstil gerne jeres egne scenarier og arbejd ud fra dem

Indhold:

I tema 2 arbejdes der med sundhedsvæsenets opbygning, herunder hvilke rettigheder og pligter, du som kommende social- og sundhedsassistent arbejder under. Du kommer igennem, hvad det vil sige at være fagperson og beskæftiger dig med forskellige sundhedsfaglige arbejdsmetoder, herunder sygeplejeprocessen.

Mødet med borgen er et centralt omdrejningspunkt, hvor du bl.a. skal lære, hvordan man yder fysisk, psykisk og social omsorg for mennesker, der er ramt af funktionsnedsættelser, når de skal have hjælp til personlig pleje og praktisk hjælp. Borgerens livshistorie bliver pragt i spil, hvor kommunikation bliver centralt i forhold til jeres relationsdannelse. Du arbejder derfor også med kommunikation rettet mod borgere, pårørende og fagpersoner, samt hvordan du kan forebygge konflikter.

Temaet handler også om, hvordan infektioner opstår, og hvordan man undgår at smitte andre. Du lærer bl.a. om personlig pleje og hygiejne, hvor du samtidig har fokus på at anvende de naturlige bevægelsesmønstre, dvs. ergonomi.

Undervejs i temaet får I besøg af FOA, der vil fortælle om jeres rettigheder og pligter samt om det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.

Du arbejder med den gode ansøgning. En uddannelseskonsulent/uddannelseskoordinator fra kommunen vil fortælle om, hvordan det er at arbejde inden for sundhedssektoren, og hvordan du kan søge en elevplads

I løbet af tema 2 skal du bestå førstehjælp og elementær brandbekæmpelse.

I slutningen af tema 2 skal du i fem dages virksomhedsforlagt undervisning (VFU) og vil blive introduceret til rollen som medarbejder i plejesektoren. I introduktionen vil der bl.a. være fokus på tavshedspligt.

Pædagogiske og didaktiske principper:

Arbejdet i temaet er tilrettelagt som problemorienteret med udgangspunkt i cases fra praksis, hvor du formulerer relevante problemstillinger. Din læreproces bygger på et kollaborativt samarbejde, og produktet er dynamisk. Produktet kan derfor bevæge sig i nye retninger, i takt med at din gruppe arbejder og reflekterer over, hvad der virker og ikke virker i forhold til praksissituationen. Du arbejder praksisnært med personlig pleje og mikrobiologi. Skills og digitale elementer indgår i undervisningen og der arbejdes med praktiske øvelser omkring kommunikation.

Med afsæt i sygeplejeprocessen og de 12 sygeplejefaglige problemområder arbejder du helhedsorienteret og tværfagligt. Arbejdet skal desuden understøtte udviklingen af din fagidentitet og forståelse af sammenhæng mellem faglige og personlige kompetencer.

Temaet rummer praktiske øvelser (skills), der skal understøtte din udvikling af de kompetencer, der kræves forud for optagelse på et hovedforløb på social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Der arbejdes løbende med feedback og evaluering ud fra rubrics enten elev-elev, elev-underviser. Der arbejdes med faglig læsning som metode i alle fag. Dele af undervisningsforløbet struktureres omkring en digital læreplatform. Bevægelse ind tænkes dagligt som en naturlig del af undervisningen.

Oversigt over mål for temaerne:

- Uddannelsesspecifikt fag: Se [bilag 1](#)
- Førstehjælp og elementær brandbekæmpelse. Se [bilag 2](#)
- Matematik. Se [bilag 3](#)
- Kemi. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 4](#)
- Fysik. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 5](#)
- Virksomhedsforlagt undervisning. Se [bilag 6](#)

Tema 3: Sundhedsfremme og rehabilitering

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Varighed: 33 dage.

Kemi/Fysik bidrager med 8 dage. Matematik bidrager med 9 dage og USF bidrager med 16 dage.

Case

Lotte Jensen er 77 år. Hun vejer 95 kg og er 168 cm høj. Hun har været gift med bankdirektør Christian Jensen i 54 år. Lotte mistede Christian for 1 år siden pga. kræft. Hun har en søn og en datter, som kommer på besøg, når de har tid. Lotte savner dem meget, da de begge bor langt væk.

Lotte og hendes mand har altid boet i en stor villa. Christian har bygget det meste, og Lotte har passet børn, have og det huslige.

Præsentation:

Lotte har de sidste 3 mdr. fået hjælp til rengøring og tøjvask hver 14. dag og medicindosering 1 gang ugentligt. Lotte savner Christian, hun græder hele tiden og kan ikke overskue sit liv. Der er så tomt i huset uden Christian. Lotte har altid gjort en dyd ud af at holde huset rent og pænt, men hun har ikke længere kræfterne eller overskuddet dertil. Hun føler, at hendes hjem er rodet, og selvom hun får hjælp dertil nu, slår hjælpen efter hendes mening ikke til. Førhen kunne Lotte godt lide havearbejde og at brodere, men det er sjældent, at hun har kræfter til dette efterhånden. Lotte ryger 15 cigaretter om dagen. Hun synes selv, at det er for meget, da hun til tider ikke kan holde lugten ud.

Aktuel situation:

Lotte har svært ved at gå enkelte korte distancer på grund af smerter i hoften. Hun går meget usikkert. Hun er meget irriteret over, at hun hele tiden skal på toilettet og vil derfor ikke drikke så meget. Hun siger, at det svier, når hun har vandladning. Lotte har ikke længere kræfter til at klare personlig pleje og personalet bemærker, at der lugter af urin i boligen.

Da du kommer ind til Lotte, sidder hun og spiser lidt chokolade. Ved siden af lænestolen står nogle gamle jordbær og en ældre piskefløde. Lotte vil ikke have, at I tager det væk, da det er hendes frokost. Hun orker ikke at hente smørrebrød fra køleskabet.

Lotte er nu visiteret til dagligt besøg af hjemmeplejen morgen og aften.

Scenarier:

1

I kommer ind til Lotte. Hun ser trist ud og har røde/våde øjne.

Hun siger, at lægen har sagt, at hun skal leve sundt og gøre noget godt for sig selv. Han har ligeledes sagt, at hun skal spise/drikke mere sufficient og holde øje med, hvordan hendes kost og væskeindtag er. Dog ved Lotte ikke, hvad dette betyder. Lotte ved ikke, hvad hun skal gøre.

2

Lotte har svært ved at lave sin mad, så hun spiser bare lyst franskbrød hver dag. Hun siger, at hendes mave ikke fungerer mere, og hun har tabt 6 kg på kort tid. Så alt hendes tøj er blevet for stort. Hun har fået af vide, at hun skal spise mere mad.

Lotte er heller ikke tilfreds med al den motion, lægen har sagt, at hun skal udføre hver dag. Hendes krop gør ondt, når hun skal i gang med motion og vil det ikke mere. Lægen siger, at hun skal være opmærksom på KRAMS-faktorerne.

3

Lotte blev indlagt på hospitalet. Hun har fået diagnosticeret en livsstilssygdom.

Lotte har svært ved at mestre sin nuværende situation. Hun siger, at hendes livskvalitet nu er helt væk, da hun ikke længere kan gøre de ting, som gør hende glad.

Lotte skal hjem fra sygehuset om to dage, hvor du skal tage imod hende. Der er visiteret et rehabiliteringsforløb, hvor hun skal genvinde sit funktionsniveau. Du skal også ud og vurdere, hvilke hjælpemidler Lotte kan have gavn af. Måske er velfærdsteknologi vejen frem, siger din leder.

4

Du er kommet for at foretage rengøring og tøjvask. Hjemmet fremstår meget rodet. Køkkenet er fedtet af gamle madrester, og der står en del beskidte tallerkener i vasken. Badeværelsesfliserne er kalket meget til, og der er klatter af tandpasta flere steder i vasken. Lotte vil gerne have, at der bliver benyttet velduftende rengøringsmidler, for så dufter hjemme trods alt så rent og pænt. Vasketøjskurven er fyldt med bl.a. undertøj, bukser, trøjer, uldsokker og håndklæder.

Opstil gerne dine egne scenarier, som du kan arbejde ud fra.

Indhold:

I tema 3 arbejdes der med kroppens naturlige opbygning, funktion og aldring. Du stifter bekendtskab med de mange livsstilssygdomme, en borger kan udvikle.

Du skal arbejde med, hvordan man kan opnå livsstilsændringer og hvilke faktorer, der har indflydelse på vores livsstil (KRAMS). Derudover skal du arbejde med, hvordan du understøtter sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende aktiviteter. Du kommer til at arbejde med kostanbefalinger og ernæring hos borgeren samt væskebalancen.

I tema 3 skal du arbejde med 'At have det godt hele livet' og om, hvordan du sætter dig ind i borgerens livshistorie, ADL, sundhed og livskvalitet.

Du skal arbejde med hverdagsrehabilitering og rehabilitering mhp. at hjælpe borgeren med at finde muligheder og motivation for at holde sig aktiv og selvhjulpnen. Derfor bliver der også sat fokus på, hvordan du yder praktisk hjælp, omsorg efter borgerens behov, ressourcer og belastninger, herunder hvordan velfærdsteknologiske hjælpemidler kan anvendes.

I dette tema sætter vi yderligere fokus på at bruge kroppen korrekt for at forebygge arbejdsskader, herunder også brugen af hjælpemidler og rengøringsmidler. Du kommer derfor til at arbejde med dit ergonomiske, fysiske og kemiske arbejdsmiljø.

Ligeledes skal du lære at støtte borgeren i kontakten med det digitale Danmark.

Du skal under hele forløbet anvende sygeplejeprocessen, når du identificerer relevante problemstillinger, som du arbejder med.

Undervejs i temaet får I besøg af en ældre borger med en kronisk sygdom.

Pædagogiske og didaktiske principper:

I den første del af temaet arbejdes praksisnært med jeres oplevelser fra virksomhedsforlagt undervisning. Arbejdet i temaet er tilrettelagt som problemorienteret med udgangspunkt i cases fra praksis, hvor I formulerer relevante problemstillinger. Din læreproces bygger på et kollaborativt samarbejde og produktet er dynamisk. Produktet kan derfor bevæge sig i nye retninger, i takt med at du og din gruppe arbejder og reflekterer over, hvad der virker og ikke virker i forhold til praksissituationen.

Med afsæt i sygeplejeprocessen og de 12 sygeplejefaglige problemområder arbejder du helhedsorienteret og tværfagligt med fokus på den rehabiliterende tilgang. Arbejdet skal desuden understøtte udviklingen af din fagidentitet og forståelse af sammenhæng mellem faglige og personlige kompetencer.

Gennem praktiske øvelser arbejder du fx med arbejdsstillinger i forbindelse med praktisk hjælp. Arbejdet skal desuden understøtte udviklingen af din forståelse for at arbejde sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende. Du arbejder videre med projektarbejdsformen, som undervejs inddrager skills og digitale elementer.

Der arbejdes løbende med feedback og evaluering ud fra rubrics; elev-elev, elev-underviser. Der arbejdes med faglig læsning som metode i alle fag. Dele af undervisningsforløbet struktureres omkring en digital læreplatform. Bevægelse ind tænkes dagligt som en naturlig del af undervisningen.

Oversigt over mål for temaerne.

- Uddannelsesspecifikt fag: Se [bilag 1](#)
- Matematik. Se [bilag 3](#)
- Kemi. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 4](#)
- Fysik. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 5](#)

Tema 4: Monofagligt Kemi og fysik

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Varighed: 5 dage.

Fysik/kemi bidrager med alle 5 dage.

Indhold:

Tema 4 har fokus på kemi og fysik.

Pædagogiske og didaktiske principper:

Arbejdet i temaet er tilrettelagt som problemorienteret med udgangspunkt i cases fra praksis, hvor I formulerer relevante problemstillinger og opstiller dispositioner.

Du arbejder med praksis- og anvendelsesorienteret undervisning, hvor du omsætter og anvender din teoretiske viden fra fysik og kemi til praksissituationer.

Der arbejdes løbende med feedback og evaluering ud fra rubrics; elev-elev, elev-underviser. Der arbejdes med faglig læsning som metode. Dele af undervisningsforløbet struktureres omkring en digital læreplatform. Bevægelse indtænkes dagligt som en naturlig del af undervisningen.

Oversigt over mål for tema:

- Kemi. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 4](#)
- Fysik. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 5](#)

Tema 5: Monofagligt uddannelsesspecifikt fag

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Varighed: 6 dage.

USF bidrager med alle 6 dage.

Case

Selve casen, som du skal arbejde med på tema 5, bliver først offentliggjort, når selve temaet går i gang, for det skal afspejle virkeligheden i forhold til den snart kommende afsluttende prøve.

Indhold:

Tema 5 har fokus på teorierne fra det uddannelsesspecifikke fag og praktiske øvelser, som skal understøtte din udvikling af de kompetencer, der kræves forud for optagelse på hovedforløbet på social- og sundhedsuddannelsen.

Temaet afsluttes med et miniprøveforløb, som er forberedelse til den afsluttende prøve i det uddannelsesspecifikke fag.

Pædagogiske og didaktiske principper:

Arbejdet i temaet er tilrettelagt som problemorienteret med udgangspunkt i cases fra praksis, hvor I formulerer relevante problemstillinger. Din læreproces bygger på et kollaborativt samarbejde og produktet er dynamisk. Produktet kan derfor bevæge sig i nye retninger, i takt med at du og din gruppe arbejder og reflekterer over, hvad der virker og ikke virker i forhold til praksissituationen. Arbejdet med teorierne fra det uddannelsesspecifikke fag afsluttes med et simulationsforløb i form af fx rollespil, skills og digitale elementer.

Du arbejder videre med projektarbejdsformen. Der arbejdes løbende med feedback og evaluering ved brug af rubrics; elev-elev, elev-underviser. Der arbejdes med faglig læsning som metode i alle fag. Dele af undervisningsforløbet struktureres omkring en digital læreplatform. Bevægelse ind tænkes dagligt som en naturlig del af undervisningen.

Oversigt over mål for tema.

- Uddannelsesspecifikt fag: Se [bilag 1](#)

Tema 6: Afsluttende prøver

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Varighed: 14 dage

I tema 6 skal du til to mundtlige prøver: én i grundfag (matematik, Kemi eller fysik) og en afsluttende prøve i det uddannelsesspecifikke fag målrettet social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Den afsluttende prøve er tilrettelagt, så du får mulighed for at vise din viden, dine færdigheder og kompetencer inden for fagretningen. Prøven foregår i grupper på 2-3 elever, hvor I arbejder problemløsende og praktisk handlingsorienteret med en case (skills). Prøven er både praktisk og teoretisk.

Oversigt over mål for tema.

- Uddannelsesspecifikt fag: Se [bilag 1](#)
- Matematik. Se [bilag 3](#)
- Kemi. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 4](#)
- Fysik. Bidrager med relevante mål. Se [bilag 5](#)

Bilag 1: Uddannelsesspecifikt fag

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Eleven skal have grundlæggende **viden** på følgende områder:

Nr.	Mål	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Tema 5	Tema 6
2.1	Social- og sundhedsvæsenets opbygning og faggruppens placering heri		X				
2.2	Rettigheder og pligter som fagperson i et ansættelsesforhold på social- og sundhedsområdet.		X	X			
2.3	Grundlæggende pædagogisk teori, herunder faktorer der fremmer eller hæmmer motivation for egenomsorg samt kendskab til metoder til vejledning og guidning		X	X			
2.4	Kroppens opbygning, dens organsystemer og basale funktioner			X			
2.5	Hyppest forekommende livsstilsrelaterede sygdomme, herunder KOL, diabetes, demens og hjerte-kar lidelser			X			
2.6	Kost og motions betydning for fysisk og psykisk velvære			X			
2.7	Omsorg, personlig og praktisk hjælp til borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, under hensyntagen til etik, borgerens intimsfære og blufærdighed		X	X			
2.8	Kendskab til metodiske tilgange i faggruppens udøvelse af faget		X	X			
2.9	Sundhedsfaglig dokumentation og ansvar herfor	X	X				
2.10	Arbejdsrelaterede digitale og velfærdsteknologiske hjælpemidler	X		X			
2.11	Fysiske lovmæssigheder og gældende ergonomiske principper ved personlig og praktisk hjælp med og uden hjælpemidler		X	X			
2.12	Udvalgte stoffers opbygning og egenskaber, herunder kemiske reaktioner og kemikaliesikkerhed			X			

2.13	Fysiske, mikrobiologiske og kemiske faktorer, der kan påvirke hygiejnen, herunder temperatur, eksponentiel vækst og syre/base balance		X	X			
2.14	Kostens sammensætning, herunder beregning af energibehov og -forbrug, vitaminer og næringsstoffer			X			
2.15	It-værktøjer til simulering, informationssøgning, databehandling, dokumentation og præsentation	X	X	X			

Eleven skal have **færdigheder** i at anvende følgende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver under overholdelsen af relevante forskrifter:

Nr.	Mål	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Tema 5	Tema 6
3.1	Normalt forekommende arbejdsredskaber, hjælpemidler og velfærdsteknologi		X	X			
3.2	Yde omsorg, personlig og praktisk hjælp til borgere med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse under hensyntagen til borgerens helbredstilstand og intimsfære		X	X			
3.3	Professionelt fagsprog og kommunikation i det tværprofessionelle samarbejde	X	X	X			
3.4	Brancherettet informationsteknologi, herunder elektronisk kommunikation og informationsindsamling	X	X	X			
3.5	Sortere vasketøj og affald samt udvælge relevante hudplejemidler og rengøringsmidler		X	X			
3.6	Hygiejniske retningslinjer og afbrydelse af smitteveje		X				
3.7	Demonstration af hvordan man indretter arbejdspladsen og bruger sin krop under hensyntagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige og ergonomiske regler		X	X			

3.8	Behandle statistiske informationer om livsstil og sygdomme og forklare funktioner og grafer, der viser sammenhænge mellem dem			X			
3.9	Behandle statistiske informationer om kostens sammensætning og betydning for fysisk og psykisk velvære			X			
3.10	Bearbejde og præsentere indsamlede informationer ved hjælp af relevante it-værktøjer	X	X	X			

Eleven skal have **kompetence** til på grundlæggende niveau at kunne:

Nr	Mål	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Tema 5	Tema 6
4.1	Forklare borgerens forløb i social- og sundhedsvæsenet og faggruppens rolle heri		X			X	X
4.2	Forstå og forklare rammerne for den rehabiliterende tilgang, herunder faggruppens funktion i forhold til at støtte borgeren i mestring af eget liv			X		X	X
4.3	Forklare hvordan man kan igangsætte og understøtte sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter			X		X	X
4.4	Vejlede borgeren i brugen af velfærdsteknologiske hjælpemidler samt vejlede og støtte borgeren i kontakten med det digitale Danmark			X		X	X
4.5	Møde borgeren og pårørende på en etisk og respektfuld måde, herunder medvirke til at forebygge konflikter i jobudøvelsen		X			X	X
4.6	Udvide motivation og tage aktivt ansvar for egen læring med fokus på egne ressourcer og begrænsninger	X	X	X	X	X	X
4.7	Udøve jobfunktionen under hensyntagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige, ergonomiske og hygiejniske principper		X	X		X	X

Bilag 2: Certifikater, eleven skal have opnået

- Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne", efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. 1. august 2016.
- Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014

Bilag 3: Matematik

[\(Tilbage til indhold\)](#)

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Matematiske kompetencer og talfærdighed er en forudsætning for at løse såvel teoretiske som praktiske opgaver i en række erhvervsuddannelser. Matematik er samtidigt vigtig i hverdagen. Endelig bibringer matematik borgeren indsigt i samfundet og individets samspil med offentlige myndigheder. Matematikken omfatter metoder til modellering, som forenkler, strukturerer, skaber forståelse og muliggør løsning af opgaver i erhvervet, det private liv og i forholdet til samfundet. Matematik i erhvervsuddannelserne er særligt karakteriseret ved at bidrage til den erhvervsfaglige kvalificering, derudover at give almene kompetencer, herunder studiekompetence.

1.2. Formål

Formålet med faget er, at eleverne bliver i stand til at anvende matematisk modellering til løsning eller analyse af praktiske opgaver og til at kommunikere derom. Hvor faget indgår som obligatorisk del af en erhvervsuddannelse, bidrager det til elevernes erhvervsfaglige kvalificering, således at de bliver i stand til at foretage beregninger inden for det relevante erhvervsområde. Formålet med matematik i erhvervsuddannelserne er endvidere at give eleven grundlag for videre uddannelse.

2. Faglige mål og fagligt indhold

Den overordnede hensigt med faget er at udvikle elevens matematiske kompetencer ved arbejde med det faglige stof. Det faglige stof fastsætter, hvilke matematiske emner og hvilken sværhedsgrad af stoffet eleven forventes at kunne bringe i anvendelse. Det fastsættes forud for undervisningen, hvordan kernestof og mål kombineres, så denne læring understøttes bedst muligt.

Niveau C

Skolen beskriver valg af supplerende stof, projektføreløbet samt sammenhængen mellem målene og stoffet i den lokale undervisningsplan.

2.1. Faglige mål

Undervisningens mål er, at eleven kan:

Niveau C

1. Anvende matematisk modellering til formulering, afgrænsning, analyse og løsning af enkle som komplekse opgaver samt undersøgelse af spørgsmål fra erhverv, hverdag eller samfund, herunder vurdere og reflektere over resultatet og dets validitet (modelleringskompetence),
2. anvende tal og symboler samt kendte og ukendte formeludtryk præcist (symbolkompetence),
3. forstå og anvende matematiske begreber, tankegang og metoder samt vælge og gøre rede for forskellige repræsentationer af det samme matematiske stof (tankegangs- og repræsentationskompetence),
4. formidle forhold af matematisk karakter mundtligt og skriftligt ved vekslende anvendelse af et præcist matematisk symbolsprog og hverdagssproget (kommunikationskompetence),

5. anvende relevante hjælpemidler, herunder digitale hjælpemidler (hjælpemiddelkompetence) og
6. udføre og forholde sig til eget og andres ræsonnement (ræsonnementskompetence).

2.2. Kernestof

Der henvises til § 4.

2.2.1. Tal- og symbolbehandling

Niveau C

1. Regneregler, herunder parenteser og regningsarternes hierarki
2. Regning med procent, potenser og rødder
3. Simpel algebraisk manipulation
4. Reduktion
5. Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler

2.2.2. Erhvervsfagligt emne/projektforløb

Niveau D og C

Projektforløb

I undervisningen inddrages et projektforløb, hvor eleven får mulighed for at anvende matematikken til at undersøge spørgsmål af praktisk karakter ved hjælp af matematisk modellering.

Hvor undervisningen er obligatorisk i en uddannelse, tages der udgangspunkt i situationer fra elevens erhverv.

Der kan eventuelt inddrages andre forhold. Hvor undervisningen er tilvalgt, findes emnet for projektet i erhverv, det private liv eller samfundet.

Projektforløbet har udgangspunkt i et projektoplæg udarbejdet af læreren. Projektoplægget fastsætter rammerne for projektet og sikrer et tilstrækkeligt matematisk niveau. Projektforløbet skal give eleven mulighed for at arbejde med opstilling, afgrænsning, løsning og konklusion på spørgsmålene samt fortolkning af resultatet.

2.3. Supplerende stof

Niveau C

Der vælges mindst tre af emnerne geometri, funktioner og grafer, trigonometri, rentes- og annuitetsregning samt statistik.

2.3.1. Geometri

Niveau C

1. Plangeometriske figurer samt punkt, linjer og vinkler
2. Rumlige figurer, herunder rumfang og overfladeareal

2.3.2. Funktioner og grafer

Niveau C

1. Koordinatsystemet
2. Lineære funktioner, andengradsfunktioner, eksponentielle funktioner og logaritmefunktioner med tilhørende grafiske afbildninger
3. Regressionsanalyse
4. Løsning af ligninger og simple uligheder

2.3.3. Statistik

Niveau C

1. Empiriske observationssæt, herunder grafiske beskrivelser og statistiske deskriptorer
2. Udtræk af data fra database.
3. Konstruktion af tabeller
4. Grafisk beskrivelse af observationssæt, herunder frekvensfunktioner og sumfunktioner
5. Middelværdi, varians og standardafvigelse

2.3.4. Trigonometri

Udbydes kun som selvstændigt emne på niveau C.

Niveau C

1. Enhedscirkelen
2. Sinus, cosinus og deres respektive grafer
3. Trigonometriske funktioner
4. Trigonometriske formler for retvinklede trekanter samt sinus- og cosinusrelationerne

2.3.5. Indekstal, rentes- og annuitetsregning

Udbydes kun på niveau C.

Niveau C

1. Rentesregning, herunder frem- og tilbageskrivning af en kapital, beregning af rentefod, antal terminer og gennemsnitlig procent
2. Årlig effektiv rente
3. Kendskab til årlig omkostning i procent
4. Indekstal
5. Annuitetsregning, herunder opsparings- og gældsannuitet, beregning af annuitetsydelse, rentefod og antal ydelser
6. Amortisationsplan

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen tager udgangspunkt i praktiske opgaver, der viser matematikkens anvendelse i praksis og samtidig giver eleven mulighed for at vedligeholde og udbygge sine matematiske kompetencer. Undervisningen har fokus på de matematiske begreber og elevens forståelse af disse. Undervisningen afdækker eventuelle misopfattelser hos eleverne og afhjælper disse. Hvor faget er obligatorisk i en uddannelse, bidrager undervisningen til elevens erhvervsuddannelse derved, at den sætter eleven i stand til at foretage de beregninger, der hører til uddannelsens samlede faglighed. Undervisningen kan endvidere indeholde opgaver fra elevernes hverdag eller det omgivende samfund. Matematikkens anvendelse i praksis bidrager endvidere til elevernes forståelse af de matematiske begreber.

Niveau D og C

Der arbejdes med matematikken som model for løsning af praktiske opgaver og de dermed forbundne muligheder og begrænsninger.

Undervisningen tilrettelægges med henblik på at fremme elevernes udvikling af matematiske kompetencer i modellering, symbolbehandling, ræsonnement og kommunikation. Disse kompetencer skal eleven udvikle gennem beskæftigelse med emnerne i kernestoffet og det supplerende stof.

Kompetencen matematisk modellering udvikles i fuldt omfang i projektførløbet, hvor eleven arbejder med analyse af komplekse spørgsmål.

3.2. Arbejdsformer

I undervisningen benyttes forskelligartede aktiviteter og arbejdsformer, der tilsammen udvikler elevens samlede matematiske kompetenceprofil.

Niveau D og C

Projektarbejdsformen eller arbejde med åbne opgaver vil have en betydelig vægt i undervisningen.

En betydelig del af undervisningen omfatter identifikation og løsning af matematikholdige opgaver fra praksissituationer uden for matematikken. Konkrete beregninger eller matematiske spørgsmål fra elevens uddannelse, hverdag eller det omgivende samfund inddrages i undervisningen. Der arbejdes med elevens evne til at identificere matematiske spørgsmål i deres faglige og personlige hverdag.

For at fremme elevernes forståelse af matematikken og dens anvendelse, arbejdes der med både skriftlig og mundtlig formidling.

Der arbejdes målrettet med elevens evne til at udtrykke matematisk ræsonnement.

3.3. It i undervisningen

It inddrages i undervisningen dels til opfyldelse af mål for hjælpemiddelkompetencen, dels i form af didaktiske læremidler. Digitale brugerkompetencer i regneark, dynamiske geometriprogrammer eller CAS-programmer er mål for undervisningen, når skolens valg af matematiske emner eller erhvervets anvendelse af matematik indebærer sådanne digitale værktøjer. Digitale læremidler kan endvidere vælges som didaktisk hjælpemiddel til at fremme elevens forståelse af matematikken. De digitale læremidler didaktiseres, så elevernes forståelse af matematikken og dens anvendelse styrkes. Refleksion over digitale værktøjers anvendelse til beregninger i elevens erhverv, hverdag eller det omgivende samfund inddrages i undervisningen. Korrekt brug af lommeregner til relevante beregninger indgår i undervisningen.

3.4. Samspil med andre fag

Undervisningen i matematik tilrettelægges i sammenhæng med undervisningen i uddannelsens øvrige fag i det omfang, der indgår matematikholdige opgaver i disse. Beregninger, som eleven skal kunne foretage i sin uddannelse, indgår i undervisningen, når faget er obligatorisk i elevens uddannelse. Undervisningen kan endvidere tilrettelægges sammen med andre naturvidenskabelige eller samfundsfaglige grundfag og omfatte beregninger, der er relevante i disse.

4. Dokumentation

Niveau D og C

I forbindelse med projektforsløbet udarbejder eleven en projektrapport, der omfatter undersøgelse og analyse af spørgsmål med alment eller erhvervsfagligt indhold. Hvis det valgte emne allerede har været behandlet, skal der ske en uddybning af det i forløbet. Projektrapporten skal indeholde opstilling og afgrænsning af de spørgsmål, der arbejdes med, beregninger samt konklusion.

Elevens udarbejdelse af projektrapport er individuel. Projektrapporten godkendes af læreren, når det vurderes, at den har omfang og kvalitet til at danne baggrund for en del af den mundtlige eksamination.

5. Evaluering

5.1. Løbende evaluering

Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring. Fokus for evalueringen er elevens progression i forhold til at kunne vælge korrekt model til løsning af praktiske opgaver, til at kunne aktivere modellerne oplistet i kernestoffet og det valgte supplerende stof samt til at kunne anvende løsningsmetoder korrekt og dokumentere sin løsning.

5.2. Afsluttende standpunktsbedømmelse

Når eleven har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens aktuelle standpunkt. Kriterierne for afgivelse af den afsluttende standpunktsbedømmelse er de samme som for den afsluttende prøve, jf. pkt.

5.3. Afsluttende prøve

Ved afslutningen af undervisningen afholdes en mundtlig prøve,

Der henvises til § 9 for uddannelser, der udbydes med caseeksamen (prøveform b).

Skolen vælger for det enkelte hold én af følgende to prøveformer:

Prøveform a:

Niveau D og C

Prøven er en mundtlig prøve, der varer ca. 30 minutter inklusive votering.

Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i projektrapporten. Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af matematikken, der er behandlet i rapporten.

Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i et lodtrukket spørgsmål. Eksaminator udarbejder et passende antal spørgsmål, der tilsammen dækker de områder, der er behandlet i undervisningen. Spørgsmålene er ukendte for eleven.

Eleven vælger rækkefølgen af projektrapporten og det lodtrukne spørgsmål.

Under eksaminationen må eleven støtte sig til projektrapporten, det udleverede spørgsmål med evt. bilag, formelsamling samt notater udarbejdet under forberedelsen.

Skolen fastsætter, hvilke øvrige hjælpemidler, herunder digitale værktøjer eleven har adgang til under prøven.

Der gives 30 minutters forberedelsestid pr. elev til prøven. I forberedelsen medbringer eleven egne noter, formelsamling og evt. materiale, som er anvendt i undervisningen. Skolen fastsætter, hvilke digitale hjælpemidler eleven har adgang til under forberedelsen. Eleven må ikke kunne kommunikere under forberedelsen.

Projektoplæg, prøvespørgsmål, elevens projektrapport samt en oversigt over, hvad der er arbejdet med i undervisningen, fremsendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Prøveform b. Caseprøve:

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed. På niveau F og E udgør casen og de to ukendte tillægsspørgsmål hele grundlaget for prøven. På niveau D og C udgør casen med tillægsspørgsmål den ene del af prøvegrundlaget og elevens projektbesvarelse den anden del.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Caseopgaverne skal til sammen dække fagets mål og de indholdsområder, som skolen har fastsat.

Caseundervisningsdagen afholdes på skolen, som en undervisningsdag med underviserens tilstedeværelse. Arbejdsdagen har en varighed på 4 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Niveau D og C

Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i projektrapporten. Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af matematikken, der er behandlet i rapporten.

Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i en eller flere caseopgaver. Censor beslutter, hvilke(n) af de 5-7 caseopgaver, der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Under eksaminationen må eleven støtte sig til projektrapporten og casebesvarelsen med evt. bilag samt formelsamling.

Skolen fastsætter, hvilke øvrige hjælpemidler, herunder digitale hjælpemidler, eleven har adgang til under prøven.

Caseopgaver, de ukendte spørgsmål, elevens projektrapport samt en oversigt over, hvad der er arbejdet med i undervisningen, fremsendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

5.3.1. Eksaminationsgrundlag

Prøveform a:

Niveau D og C

Eksaminationsgrundlaget er elevens projektrapport og det lodtrukne spørgsmål.

Prøveform b:

Niveau D og C

Eksaminationsgrundlaget er elevens projektrapport, de udpegede caseopgaver samt de stillede ukendte spørgsmål.

5.3.2 Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er fælles for de to prøveformer,

Niveau D og C

Karakteren for prøven gives på baggrund af en helhedsvurdering af elevens mundtlige præstation.

5.3.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterierne er fælles for de to prøveformer.

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier. I bedømmelsen af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende:

Niveau C

1. Eleven viser grundlæggende matematiske kompetencer, herunder:
  - a. Eleven håndterer tal og symboler i konkrete og abstrakte sammenhænge,
  - b. Eleven anvender formler til beregning af alle ukendte størrelser i formlen,
  - d. Eleven udfører ræsonnement og
  - e. Eleven anvender hjælpemidler, herunder digitale hjælpemidler korrekt.
2. Eleven anvender matematik korrekt på foreliggende opgaver og spørgsmål, herunder:
  - a. Eleven genkender matematikken, hvor den forekommer i praksis,
  - b. Eleven vælger korrekt matematisk model til løsning af praktiske opgaver og analyse af åbne spørgsmål,
  - c. Eleven reflekterer over løsninger og deres muligheder og begrænsninger og
  - d. Eleven foretager beregninger korrekt.
3. Eleven dokumenterer beregninger og problemløsninger, herunder:
  - a. Eleven dokumenterer beregninger skriftligt,
  - b. Eleven forklarer matematiske beregninger og ræsonnementer mundtligt, og
  - c. Eleven forklarer de matematiske emner i et præcist matematisk sprog og giver eksempler på deres anvendelse.

Bilag 4: Kemi

[\(Tilbage til indhold\)](#)

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Faget omhandler stoffers kemiske opbygning, egenskaber og reaktioner samt de betingelser, der skal være til stede for at en reaktion kan forløbe. I kemi arbejdes der teoretisk og praktisk med problemstillinger i relation til det erhvervs- og almenfaglige område, herunder i forhold til samfundsfaglige problemstillinger. Faget er et eksperimentelt fag, hvor kemisk viden udvikles i et samspil mellem eksperimenter, modeller og teorier. Kemi har nære relationer til de øvrige naturvidenskabelige og tekniske fag.

1.2. Formål

Formålet med faget er at give eleven indsigt i de kemiske principper og metoder, der giver forudsætninger for at kunne arbejde med kemifaglige emner, som findes inden for et erhvervsuddannelsesområde. Faget skal bidrage til løsning af de praksisnære problemer, eleven møder i erhvervsuddannelsen. Faget skal endvidere bidrage til elevens forståelse af kemiens betydning for den teknologiske udvikling og dens påvirkning af mennesket, erhverv og samfund.

På D-niveauet skal faget give eleven mulighed for at tilegne sig en begyndende studiekompetence.

På C-niveauet skal faget tillige give eleven erfaringer med anvendelse af fagets centrale naturvidenskabelige arbejdsmetoder og tankegange ved løsning af konkrete erhvervs- eller almenfaglige problemstillinger, herunder vekselvirkningen mellem teori og praksis samt kemifaglige beregninger. Arbejdet med faget skal udvikle elevens kompetencer i relation til videregående uddannelse inden for det naturvidenskabelige, teknologiske og tekniske område samt bidrage til elevens almene kompetencer.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Undervisnings mål er, at eleven:

Niveau C

1. Kan anvende det kemiske formel- og fagsprog,
2. kan forklare og videreformidle stoffers opbygning samt kemiske reaktioner,
3. sikkert kan anvende den naturvidenskabelige arbejdsmetode fra problem til konklusion, herunder:
  - udvælge, planlægge og udføre eksperimentelt arbejde,
  - udføre og vurdere eksperimentelt arbejde, under hensyn til laboratoriesikkerhed
  - tage ansvar og handle begrundet ud fra sikkerhed og risikomomenter,
  - dokumentere det kemifaglige arbejde gennem registrering og efterbehandling af data og iagttagelser,
  - formidle eksperimenterne og perspektivere den opnåede viden,
4. kan anvende relevante matematiske modeller og udføre beregninger i forbindelse med det kemifaglige arbejde,
5. kan forholde sig til kemiens betydning for den teknologiske udvikling, samt dens påvirkning af mennesket, erhverv og samfund,
6. kan forholde sig til kemiske problemstillinger fra elevens uddannelsesområde,
7. kan indhente, forholde sig til, vurdere og kritisk anvende kemisk information og relevante it-værktøjer.

2.2. Kernestof

Det er undervisningens faglige mål, som især angiver forskellen mellem de fire niveauer, idet de kemifaglige områder (kernestof og supplerende stof) i stort omfang vil være de samme.

Niveau C

1. Udvalgte stoffers opbygning og egenskaber, herunder det kemiske fagsprog
2. Kemiske reaktioner
3. Kemiske bindingstyper, elektronegativitet og blandbarhed
4. Mængdeberegninger i relation til reaktionsskemaer
5. Eksperimentelt arbejde med anvendelse af forskellige metoder og analyser
6. Laboratorie- og kemikaliesikkerhed og bortskaffelse af kemikalieaffald
7. Kemiens betydning for den samfundsmæssige og teknologiske udvikling og produktion inden for elevens uddannelsesområde

2.3. Supplerende stof

Der henvises til § 4.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningens rammer skal give mulighed for, at eleven kan bruge sin viden i en erhvervsfaglig sammenhæng. Undervisningen skal tilrettelægges med udgangspunkt i elevens erfaringsverden og med inddragelse af emner fra hverdagens teknologi. Elevens nysgerrighed, åbenhed og undersøgende holdning skal understøttes.

Undervisningen skal vise sammenhængen mellem kemifaget, elevens erhvervsuddannelsesområde og hverdagsliv.

Graden af selvstændighed øges gennem niveauerne, og der arbejdes med progression af stoffet i forhold til abstraktionsniveau. Elevens selvstændige eksperimentelle arbejde skal have en fremtrædende plads i undervisningen.

Undervisningen skal give eleven kompetencer til at læse, forstå og formidle kemifaglige tekster. Der lægges vægt på anvendelse af korrekt fagsprog og udvikling af elevernes beregningskompetence.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes erhvervsuddannelse og erfaringer med kemiske fænomener og skal tilrettelægges som en vekselvirkning mellem praksis og teori. I faget lægges der vægt på eksperimentelt arbejde, som udgør mindst 1/5 af fagets uddannelsestid.

Der lægges vægt på elevernes arbejde med den naturvidenskabelige arbejdsmetode, så eleverne opnår en stigende selvstændighed i formulering, undersøgelse og formidling af kemiske problemstillinger. Eleven indsamler oplysninger ud fra det eksperimentelle arbejde og dokumenterer disse resultater såvel mundtligt som skriftligt, eller via medier som små film eller lignende.

3.3. It i undervisningen

Der anvendes relevante digitale teknologier i undervisningen, så det bidrager til elevernes tilegnelse af digitale brugerkompetencer i faget. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at reflektere over de digitale teknologiers muligheder og begrænsninger i faget. Digitale teknologier indgår i forbindelse med dataopsamling og bearbejdning af måleresultater, simulering og visualisering, samt i forbindelse med elevernes selvstændige informationssøgning og tilegnelse af viden.

3.4. Samspil med andre fag

Der henvises til § 5, stk. 3.

4. Dokumentation

Eleven arbejder løbende med dokumentation af sit kemifaglige arbejde. Dokumentationen skal afspejle elevens faglige kompetencer og studiekompetence i form af fordybelse i fagets emner samt synliggørelse af faglig og metodisk korrekthed.

Gennem dokumentation af det kemifaglige arbejde skal eleven lære at dokumentere, redegøre for, diskutere og analysere eksperimentelle data samt opøve sin evne til at formidle kemifaglig information korrekt og præcist. Der skal også i dokumentationen være en tydelig progression gennem niveauerne.

Dokumentationerne skal omhandle forskellige emner indenfor faget.

Niveau C

Eleven udarbejder to afsluttende dokumentationer for kemifaglige emner med relation til elevens uddannelsesområde.

Begge dokumentationer skal indeholde beskrivelse af flere gennemførte eksperimenter.

Dokumentationerne danner grundlag for den mundtlige prøve og udarbejdes individuelt.

De valgte emner skal have en sådan bredde og dybde, at der gives mulighed for at prøve både bredt og dybt i stoffet.

De afsluttende dokumentationer skal godkendes af læreren for, at eleven kan deltage i den afsluttende prøve.

Dokumentationen skal afspejle den naturvidenskabelige arbejdsmetode og indeholde beskrivelse af processen fra problemstilling til konklusion.

Dokumentationerne skal endvidere afspejle elevens studiekompetence i form af fordybelse i emnerne samt faglig og metodisk korrekthed.

5. Evaluering

5.1. Løbende evaluering

Undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring, og skal sikre at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed.

Evalueringen foretages med udgangspunkt i følgende:

Niveau C

1. Elevens evne til at anvende naturvidenskabelig arbejdsmetode, herunder
  - anvendelse af korrekt fagsprog
  - gennemførte eksperimenter
  - kemifaglige beregninger
  - fremlæggelse af kemifaglige emner eller dele af arbejdet med elevens dokumentation
2. Elevens forståelse af sammenhængen mellem faget og erhvervsuddannelsen.
3. Vejledning og feedback på elevens dokumentation

5.2. Afsluttende standpunktsbedømmelse

Når eleven har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens aktuelle standpunkt. Eleven bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens kompetencer i faget.

5.3. Afsluttende prøve

Niveau D og C

Der afholdes en mundtlig prøve, som består af to dele. Eksaminationen af den enkelte elev varer i alt ca. 30 minutter, inklusive votering. Eksaminationstiden deles normalt ligeligt mellem de to dele.

Del 1: Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i elevens dokumentation. Eleven starter med en kort præsentation af dokumentationen, hvor eleven skal fremdrage væsentlige sider i det behandlede emne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af kemien, der er behandlet i dokumentationen, samt relatere det til relevante erhvervsfaglige problemstillinger.

Del 2: Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i en lodtrukket opgave.

Den lodtrukne opgave udarbejdes af eksaminator. Opgaven udarbejdes inden for kernestoffet og kan dække både teoretisk stof og eksperimentelt arbejde. Opgaven indeholder en overskrift eller en casebeskrivelse, en kort tekst der præciserer opgaven og et bilag. Bilaget skal kunne danne baggrund for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af kernestof. Bilagets indhold skal have et begrænset omfang på normalt én A-4 side, eksempelvis indeholdende tabeller, grafer, modeller og lignende.

Opgaverne skal tilsammen i al væsentlighed dække kernestoffet. Den enkelte opgave må anvendes højst tre gange på samme hold. Bilag må genbruges i forskellige opgaver efter eksaminators valg.

Forberedelse

Eleven tildeles 30 minutters forberedelsestid, som anvendes til forberedelse af prøvens to dele.

Ved forberedelsens start trækker eleven en ukendt opgave. Censor meddeler derefter eleven hvilken dokumentation, eleven skal fremlægge.

I forberedelsen må eleven medbringe undervisningsmateriale, egne noter, dokumentationer mv. samt en formelsamling. Eleven må i forberedelsestiden ikke have adgang til kommunikation med andre.

Censor skal i forvejen have tilsendt de to dokumentationer og lodtrukne opgaver.

5.3.1. Eksaminationsgrundlag

Niveau D og C

Eksaminationsgrundlaget er den udtrukne dokumentation og den lodtrukne opgave.

Ved eksaminationen fremlægger eleven kort den udtrukne dokumentation og den lodtrukne opgave. Eleven vælger hvilken del eksaminationen skal starte med.

Der skal eksamineres således, at eleven prøves bredt i faget. Ved prøven kan relevant kemi- og erhvervsfagligt udstyr inddrages.

5.3.2. Bedømmelsesgrundlag

Niveau D og C

Med udgangspunkt i eksaminationsgrundlaget bedømmes eleven i forhold til fagets mål, og karakteren for prøven gives på baggrund af en samlet vurdering af elevens mundtlige og praktiske præstation i prøvens to dele. Prøvens to dele vægter lige.

5.3.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Se i øvrigt § 8 stk. 3.

Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier i forhold til de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag.

I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende:

Niveau C

1. Eleven anvender fagsprog
2. Eleven anvender og demonstrerer forståelse af kemiske formler
3. Eleven formidler sin forståelse af kemiske reaktioner
4. Eleven redegør for kemiske love, begreber, sammenhænge og fænomener
5. Eleven forklarer principper i eksperimenter, herunder formål, udførelse, beregninger, resultatbearbejdning og fortolkning af resultater for udvalgte eksperimenter
6. Eleven forholder sig til kemiske problemstillinger i relation til elevens uddannelse
7. Eleven anvender modeller til forklaring af kemifaglige fænomener og problemstillinger

Bilag 5: Fysik

[\(Tilbage til indhold\)](#)

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Fysik omfatter menneskets forsøg på gennem hypoteser, eksperimenter og observationer at opnå en struktureret forståelse af verden. Faget er primært virkelighedsnært og praktisk, og inddrager eksperimentelt arbejde, teoretiske forklaringer, modeller, begreber og metoder. Arbejdet med fysikkens sprog og begreber er en del af faget. Faget bidrager til beskrivelse, forståelse og diskussion af erhvervsfaglige, teknologiske og samfundsmæssige forhold samt til naturvidenskabelig og teknologisk kompetence. Faget giver forståelse for naturvidenskabelig teori og arbejdsmetoder og deres betydning for udvikling af samfundet.

1.2. Formål

Formålet med faget er at give eleverne indsigt i de fysiske principper og metoder, der giver eleverne forudsætninger for at kunne arbejde med fysikfaglige emner, der findes inden for et erhvervsuddannelsesområde. Faget skal i en praksisnær kontekst bidrage til elevernes forståelse af fysikkens betydning for den teknologiske udvikling og dens påvirkning af mennesket, erhverv og samfund.

På D-niveau skal faget endvidere give eleverne mulighed for at tilegne sig en begyndende studiekompetence.

På C-niveau skal faget give eleverne erfaringer med anvendelse af centrale naturvidenskabelige arbejdsmetoder og tankegange ved løsning af konkrete erhvervs- eller almenfaglige problemstillinger, herunder vekselvirkningen mellem teori og praksis. Arbejdet med faget skal udvikle elevens kompetencer i relation til videregående uddannelse inden for det naturvidenskabelige, teknologiske og tekniske område samt bidrage til elevens almene kompetencer.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Undervisningens mål er, at eleven:

Niveau C
1. Kan analysere og anvende modeller og formler, som kvalitativt eller kvantitativt, kan forklare forskellige fysiske fænomener og sammenhænge,
2. kan anvende komplekse beregningsmetoder ved anvendelse af fysiske formler,
3. sikkert kan anvende den naturvidenskabelige arbejdsmetode, herunder:
- selvstændigt kan planlægge og udføre kvalitative og kvantitative fysiske eksperimenter, samt begrunde sit valg af udstyr,
- kan registrere eksperimentelle data hensigtsmæssigt og generalisere dem med henblik på at udlede fysiske sammenhænge,
- kan beskrive eksperimenter og formidle resultater ved anvendelse af fagets sprog samt reflektere over og vurdere resultaterne,
4. kan reflektere over og forholde sig til fysikfaglige problemstillinger indenfor erhverv og samfund, herunder forklare fysikkens bidrag til forståelse af teknologi- og samfundsudviklingen, og

5. kan udvælge, kritisk vurdere og anvende relevante it-værktøjer til eksempelvis simulering informationsøgning og -behandling, databehandling, dokumentation og præsentation.

2.2. Kerne stof

Elevens selvstændige eksperimentelle arbejde skal have en fremtrædende plads i undervisningen.

I undervisningen arbejdes der løbende med SI-systemet, fysiske størrelser, deres symboler og formelhåndtering.

Niveau C

1. Energikilder, herunder vedvarende energikilder, energiformer og energiomsætning
2. Energiforbrug, effekt og virkningsgrad
3. Eksperimentel og kvantitativ behandling af omsætningen mellem energiformer
4. Kraftbegrebet, herunder tyngdekraft og normalkraft
5. Newtons love anvendt på bevægelser i én dimension
6. En krafts arbejde, potentiel- og kinetisk energi
7. Eksperimentel behandling af et relevant fysisk emne som knytter sig til elevens erhvervsuddannelse
8. Perspektivering af fysikkens bidrag til forståelse af naturfænomener og teknologi- og samfundsudvikling

2.3. Supplerende stof

Det supplerende stof vælges, så det supplerer kernestoffet og sikrer bredde i fagets indhold. Det valgfrie stof der kan vælges i mellem:

1. Mekanik
2. Tryk
3. Elektricitet og magnetisme
4. Varme
5. Bølger

Andre stofområder kan, afhængig af elevens uddannelse, eventuelt vælges.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen omfatter anvendelsesorienterede problemstillinger fra elevernes hverdag eller det omgivende samfund. Den skal give mulighed for at eleven kan bruge sin fysikfaglige viden i en erhvervsfaglig sammenhæng, således at elevens nysgerrighed, åbenhed og undersøgende holdning understøttes. Undervisningen skal vise sammenhængen mellem fagets teorier og fysikfaglige fænomener eller problemstillinger i elevens uddannelsesområde. Der lægges vægt på fagets centrale naturvidenskabelige arbejdsmetoder og tankegange samt på at udvikle elevernes beregningskompetence. Graden af selvstændighed øges gennem niveauerne, og der arbejdes med progression af stoffet i forhold til abstraktionsniveau.

Undervisningen skal støtte eleven i udvikling af grundlæggende strategier til at læse, forstå og formidle fysikfaglige begreber og tekster.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tager udgangspunkt i elevens erhvervsuddannelse og erfaringer med fysiske fænomener og skal tilrettelægges som en vekselvirkning mellem praksis, teori og eksperiment. I faget lægges vægt på undersøgende og eksperimentelt arbejde, som integreres i hele undervisningsforløbet. Det eksperimentelle og undersøgende arbejde udgør mindst 1/5 af fagets vejledende varighed.

Eleverne skal opnå stigende selvstændighed i formulering, undersøgelse og formidling af fysiske problemstillinger. Det undersøgende og eksperimentelle arbejde dokumenteres såvel mundtligt som skriftligt, eller via medier som små film, foto eller lignende.

3.3. It i undervisningen

Der anvendes relevante digitale teknologier i undervisningen, så det bidrager til elevernes tilegnelse af digitale brugerkompetencer i faget. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at reflektere over de digitale teknologiers muligheder og begrænsninger i faget. Digitale teknologier indgår i forbindelse med dataopsamling og bearbejdning af måleresultater, simulering og visualisering, samt i forbindelse med elevernes selvstændige informationssøgning og tilegnelse af viden.

3.4. Samspil med andre fag

Faget inddrager den faglige viden og de faglige færdigheder, som eleverne har opnået i andre fag.

4. Dokumentation

Eleven arbejder løbende med dokumentation af sit fysikfaglige arbejde. Dokumentationen skal afspejle elevens faglige kompetencer og studiekompetence i form af fordybelse i fagets emner samt synliggørelse af faglig og metodisk korrekthed.

Gennem dokumentation af det fysikfaglige arbejde skal eleven lære at dokumentere, redegøre for, diskutere og analysere eksperimentelle data samt opøve sin evne til at formidle fysikfaglig information korrekt og præcist. Der skal også i dokumentationen være en tydelig progression gennem niveauerne.

Dokumentationerne skal omhandle forskellige emner indenfor faget.

Niveau C

Eleven udarbejder to afsluttende dokumentationer for fysikfaglige emner med relation til elevens uddannelsesområde.

Begge dokumentationer skal indeholde beskrivelse af mindst et gennemført eksperiment.

Dokumentationerne danner grundlag for den mundtlige prøve og udarbejdes individuelt.

De valgte emner skal have en sådan bredde og dybde, at der gives mulighed for at prøve både bredt og dybt i stoffet.

De afsluttende dokumentationer, skal godkendes af læreren for, at eleven kan deltage i den afsluttende prøve.

Dokumentationen skal afspejle den naturvidenskabelige arbejdsmetode og indeholde beskrivelse af processen fra problemstilling til konklusion.

Dokumentationerne skal endvidere afspejle elevens studiekompetence i form af fordybelse i emnerne samt faglig og metodisk korrekthed.

5. Evaluering

5.1. Løbende evaluering

Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring, og skal sikre at eleverne reflekterer over deres udvikling i forhold til f.eks. fysikkens love og formler og udførsel af forsøg og eksperimenter i faget og i erhvervsuddannelsen som helhed.

Niveau C
Eksperimentelt arbejde og beregninger.
Anvendelse af korrekt fagsprog.
Elevens forståelse af sammenhængen mellem faget og erhvervsuddannelsen.
Fremlæggelse af fysikfaglige emner eller dele af arbejdet med dokumentationen.
Vejledning og feedback på dokumentation.

5.2. Afsluttende standpunktsbedømmelse

Når eleven har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens aktuelle standpunkt. Eleven bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens kompetencer i faget.

5.3. Afsluttende prøve

Niveau D og C
Der afholdes en mundtlig prøve, som består af to dele. Eksaminationen af den enkelte elev varer i alt ca. 30 minutter, inklusive votering. Eksaminationstiden deles normalt ligeligt mellem de to dele.
Del 1: Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i elevens dokumentation. Eleven starter med en kort præsentation af den af censor udvalgte dokumentation, hvor eleven skal fremdrage væsentlige sider i det behandlede emne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af fysikken, der er behandlet i dokumentationen, samt relatere det til relevante erhvervsfaglige problemstillinger.
Del 2: Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i en lodtrukket opgave.
Den lodtrukne opgave udarbejdes af eksaminator. Opgaven udarbejdes inden for kernestoffet og kan dække både teoretisk stof og eksperimentelt arbejde. Opgaven indeholder en overskrift eller en casebeskrivelse, en kort tekst der præciserer opgaven og et bilag. Bilaget skal kunne danne baggrund for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af kernestof. Bilagets indhold skal have et begrænset omfang på normalt én A-4 side, eksempelvis indeholdende tabeller, grafer, modeller og lignende. Opgaverne skal tilsammen i al væsentlighed dække kernestoffet. Den enkelte opgave må anvendes højst tre gange på samme hold. Bilag må genbruges i forskellige opgaver efter eksaminators valg.
<i>Forberedelse</i>
Eleven tildeles 30 minutters forberedelsestid, som anvendes til forberedelse af prøvens to dele.
Ved forberedelsestidens start trækker eleven en ukendt opgave. Censor meddeler derefter eleven, hvilken dokumentation, eleven skal fremlægge.

I forberedelsen må eleven medbringe undervisningsmateriale, egne noter, dokumentationer mv. samt en formelsamling. Eleven må i forberedelsestiden ikke have adgang til kommunikation med andre.

Censor skal i forvejen have tilsendt de to dokumentationer og lodtrukne opgaver.

5.3.1. Eksaminationsgrundlag

Niveau D og C

Eksaminationsgrundlaget er den udtrukne dokumentation og den lodtrukne opgave.

Ved eksaminationen fremlægger eleven kort den udtrukne dokumentation og den lodtrukne opgave. Eleven vælger hvilken del eksaminationen skal starte med.

Der skal eksamineres således, at eleven prøves bredt i faget. Ved prøven kan relevant fysik- og erhvervsfagligt udstyr inddrages.

5.3.2. Bedømmelsesgrundlag

Niveau D og C

Med udgangspunkt i eksaminationsgrundlaget bedømmes eleven i forhold til fagets mål, og karakteren for prøven gives på baggrund af en samlet vurdering af elevens mundtlige og praktiske præstation i prøvens to dele. Prøvens to dele vægter lige.

5.3.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Se i øvrigt § 8 stk. 3.

Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier i forhold til de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag.

I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende:

Niveau C

1. Elevens evne til at udøve naturvidenskabelig tankegang, til at planlægge og gennemføre naturvidenskabelige eksperimenter og til at redegøre for teorien bag det eksperimentelle forløb
2. Elevens kan forståeligt forklare og udføre korrekte fysikfaglige beregninger
3. Eleven demonstrerer sin evne til at arbejde ud fra den naturvidenskabelige arbejdsmetode og til at redegøre for fysiske, tekniske og teknologiske problemstillinger
4. Elevens demonstrerer sin forståelse af fysiske begreber og principper samt forståelse af det eksperimentelle arbejde, herunder fysiske love og deres anvendelse
5. Eleven demonstrerer sin evne til at anvende modeller til forklaring af fysikfaglige fænomener og problemstillinger

Bilag 6: Virksomhedsforlagt undervisning

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Når du går på Grundforløb 2, målrettet social- og sundhedsassistentuddannelsen, følger du følgende model for gennemførelse af virksomhedsforlagt undervisning:

Du introduceres til den virksomhedsforlagte undervisning den sidste hverdag (normalt en fredag), inden du skal i virksomhedsforlagt undervisning. Du skal i virksomhedsforlagt undervisning i en hel uge. I starten af tema 3 bliver der samlet op på forløbet.

Formål

At eleven:

- Gennem den virksomhedsforlagte undervisning får mulighed for at blive understøttet i den eksperimenterende og reflekterende undervisning ude i praksis, og får styrket sin mulighed for at overføre teoretisk læring til en praktisk faglig kontekst.

Mål

At eleven:

- Kan møde andre mennesker på en etisk og respektfuld måde samt forstå betydningen af egen faglige og professionelle rolle i mødet med andre mennesker.
- Kan i praksis observere hvordan virksomheden møder andre mennesker
- Kan i praksis observere hvordan virksomheden udviser respekt for borgernes forskellighed
- Ved hvilke krav der stilles til en elev, der kommer på besøg i en virksomhed
- Kan bearbejde observationer gjort i virksomheden
- Kan se de gennemgående teorier udført i praksisfeltet

Indhold

Eleven skal arbejde med:

Metode

Eleven tilbringer 5 dage med virksomhedsforlagt undervisning på et praktiksted inden for ældreområdet. Eleven medbringer spørgsmål fra skolen, som skal danne grundlag for dagbogsskrivning under praktikken. Efterfølgende bruges oplevelser fra dagbogen, som særligt har vakt elevens interesse, til at reflektere og perspektivere over i forhold til den teori, eleven har arbejdet med på skolen. Efterbearbejdelsen kan følge nedenstående model:

2 timer:

Klassen deles i grupper og arbejder med dagbogsnoter om oplevelser og erfaringer fra praktikken, som har gjort indtryk/givet basis for refleksion. Underviser går rundt i grupperne og støtter elevernes refleksion.

Ud fra drøftelserne samler hver gruppe 3 overordnede temaer, som efterfølgende skal danne baggrund for refleksion i klassen.

2 timer:

Praktikrepræsentant deltager i opsamlingen i klassen. Bidrager med viden fra praktikken.

Evaluering

Når faget afsluttes, skal eleven:

- Kunne møde andre mennesker på en etisk og respektfuld måde samt forstå betydningen af egen faglige og professionelle rolle i mødet med andre mennesker.
- Kunne i praksis observere, hvordan virksomheden møder andre mennesker
- Kunne i praksis observere, hvordan virksomheden udviser respekt for borgernes forskellighed
- Vide hvilke krav der stilles til en elev, der kommer på besøg i en virksomhed
- Kunne bearbejde observationer gjort i virksomheden
- Kunne se de gennemgående teorier udført i praksisfeltet

Evalueringsform

Den virksomhedsforlagte undervisning vurderes gennemført/ikke gennemført på baggrund af målopfyldelse for faget samt elevens engagement og aktive deltagelse herunder fremmøde.

Refleksionsspørgsmål – virksomhedsforlagt undervisning

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Du har været i fem dages virksomhedsforlagt undervisning på et praktiksted.

- Hvilke tanker har du gjort dig i forhold til:
  - At skulle begynde på social- og sundhedsassistentuddannelsen?
  - At arbejde med omsorg og pleje?

- Hvilke forventninger havde praktikstedet til dig, mens du var i virksomhedsforlagt undervisning?

- Hvilke tanker har du gjort i forhold til at forstå betydning af din egen faglige og professionelle rolle? For eksempel:
  - I mødet med borgerne
  - I mødet med de pårørende
  - I mødet og samarbejdet med dine kolleger

- Hvordan har du oplevet, at personalet møder borgerne i praktikken?

- I hvilke situationer har du oplevet, at personalet tog hensyn til borgernes forskellige vaner?

- I hvilke situationer kunne du genkende teorien fra skolen f.eks. i forhold til:
  - Arbejdsmiljø
  - Hygiejne
  - Kommunikation
  - Tavshedspligt
  - Kost

- Hvad har du undret dig over?

- Hvad har du tænkt mest over efter de fire dage i praktikken?

Vurdering af grundforløbselever ved virksomhedsforlagt undervisning/praktik

[\(Tilbage til indhold\)](#)

Ældreområdet

Elevens navn			
Cpr-nr.		Hold:	
Skolens afdeling		Praktik uge/år:	
Praktiksted (navn og adresse)			
Kontaktperson			
Fremmøde: noter hvor mange dage eleven har været til stede			
Vurder på en skala fra 1-10 i hvilken grad eleven har deltaget og udvist nedenstående. 1= dårligt/lidt 10 = godt/meget			
		Vurdering	Evt. kommentar
Eleven er mødt til aftalte tidspunkter			
Eleven har været engageret og udvist interesse for området			
Eleven har mødt andre på en etisk og respektfuld måde			
Eleven har været interesseret i dagligdagen på stedet			
Eleven har indgået i samarbejdet med personalet			
Eleven har indgået i samarbejdet med borgeren			
Eleven har overholdt reglerne for tavshedspligt			
Evt. yderligere kommentarer:			
Dato		Underskrift	

Når du/I har udfyldt skemaet, skal eleven have udleveret skemaet til brug ved ansøgning til hovedforløbet